

Kreds vil — jeg gjentager det — kun føre til, at Loven kommer igjen. Hvad det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds sagde til Gunst for Loven var i Virkeligheden ikke nogen anbefaling for den, naar man ser nøiere derpaa. Det ærede Medlem sagde i Anledning af en Bemærkning af mig om, at de Herrer Overfattere af fremmede Bøger kunne gjøre sig den Uleilighed at oversætte Maalene med, at denne Uleilighed vilde de kunne spare sig, naar det metriske System var indført hos os: men det er et slet Argument, idet de fleste fremmede Bøger, om Landvæsnet f. Ex., ere engelske Bøger, og i England har man ikke dette System. Det ærede Medlem bemærkede, at det var ønskeligt at lette Arbeidet for Overfatterne, og det var det, han vilde gjøre, fordi han ønskede at spare alt unødvendigt Arbejde ogsaa i aandelig Henseende; men for at Overfatterne kunne have det mageligere, skal man dog vel ikke paalægge hele Befolkningen et Arbejde, som er unødvendigt. Naar det ærede Medlem bemærkede, at det var saa stor en Fordel at have dette metriske System, som man brugte lige saa let som man paa et Par Skötter sløi hen over Tsen, saa skal jeg dertil svare, at denne Fart paa Tsen er meget farlig; thi inden man veed Noget deraf, ligger man der. Dertil kommer, at det er slet ikke nogen god Oplysning, Befolkningen vil faae gennem dette System. Det ærede Medlem sagde, at vi her hjemme ikke fandt Generalnævneren; ja, der er mange Punkter, hvor vi ikke have fundet den — vi have heller ikke fundet den i Politiken — men jeg tror, at det vilde være meget godt, om de Herrer Lærere i Skolerne, i Stedet for at have Generalnævneren givet, bleve tvungne til at gjøre sig den Uleilighed at lære Befolkningen at finde Generalnævneren. Følge sit Synspunkt som Lærer eller som Forstander for en stor Navigationskole ser det ærede Medlem Sagen fra Lærernes Standpunkt, men ikke fra Elevernes, og det er fuldkomment rigtigt, at for Lærerne er det en stor Lettelse at kunne gjøre Beregningerne efter det metriske System; men Eleven vinder ikke i Mandsudvikling ved en saa overordentlig let Regnemethode. Han vinder maasse i Rundskab, og det vil være ham muligt at regne med en Masse Tal og altsaa faae en Masse Resultater; men det aandelige Udbytte, han nu faar ved den gamle Regnemaade, faar han ikke ved den ny. — Saa sagde det ærede Medlem, at Kjøberne maatte betale den Uleilighed, som følger af den gamle Regnemaade, men der er jo ingen Uleilighed ved at regne efter det nuværende System, hvormod Kjøberne ville komme til at betale ikke blot den Uleilighed, der følger med et nyt Systems Indførelse, men ogsaa samtlige de kasserede Menmaal og Pottemaal, foruden at det er en bekjendt Ting, at overalt, hvor der sker en Forandring af Maal, Vægt og Mønt, og som Følge deraf Forandring i Priserne rundes

der opad og ikke ned ad, saa at Kjøberne altsaa for den samme Vare maa betale mere end hidtil. Med andre Ord: Paa to Maader vil Befolkningen komme til at betale, hvad her sker; den vil komme til at betale Uleiligheden og komme til at betale Følgerne af, at Priserne altid rundes opad. Det ærede Medlem staar her paa et fuldstændigt doktrinært Standpunkt. Det, der behager det ærede Medlem i denne Sag, er Systemet, det Samme, som behager det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgfreds (Scharling), og det viste sig meget tydeligt, idet det ærede Medlem sagde: Hvor smukt var det dog ikke, at man, naar man havde en Litre, saa med det Samme havde et Kilogram. Ja, det kan være meget smukt, men det har ingen praktisk Betydning. En Litre angiver ganske vist et Kilogram, men en Lunde angiver ogsaa ganske tydeligt et Kilogram; thi man veier Lunden med. Deraf følger da, at den praktiske Betydning af det Forhold, det ærede Medlem nævnte, ikke er eiendommeligt for det nye System; det afhænger fuldstændigt af det Vægtsystem, man bruger (Berg: Man veier jo ikke Lønder med!). Man veier ikke Lønden med, siger det ærede Medlem. Ja, men saa falder den praktiske Betydning, der skulde følge dermed, jo ogsaa bort. Den praktiske Betydning bliver fuldstændig lig Null. Det er jo imidlertid Systemet selv, han har saa megen Interesse af at betragte; det er gjennemgaaende hans Standpunkt, men det under mig, at det ærede Medlem virkelig staar paa det Standpunkt, thi han staar derved faktisk paa samme Standpunkt, som Universitetsprofessorerne staa paa; det er Interessen for det Nye, det Systematiske, det Korrekte, det Logiske, som bevæger det ærede Medlem til nu at være med paa en Ting, der i praktisk Henseende for Befolkningen kun vil være til Uleilighed; de første Par Generationer faae ikke nogen som helst Nytte deraf. Derimod skal jeg gjentage, at det er af ganske andre Grunde end det ærede Medlem, at jeg stemmer for Udvalg og o saa anbefaler det, det er naturligtvis ikke med den Motivering og med det Haab, at det skulde være en Fristelse til at komme med Loven igjen, og jeg antager, at dette Udvalg i to Maaneder maa kunne gjøre saa Meget ved Sagen, at det kan blive klart. (Stemmer: 2 Mandeder!). Ja, i den Tid, der maatte blive tilbage; vi faae jo sædvanlig Forlængelse paa to Maaneder ad Gangen, jeg formoder, det i alt Fald bliver en rimelig Tid, vi faae — at Udvalget altsaa maatte kunne gjøre saa Meget ved Sagen, at Befolkningen kan faae, hvad den i dette Dieblif forlanger: Ikke blot at man nu bliver fri for den Rædsommelighed, der følger af at have Meterystemet liggende til Behandling herinde paa Rigsdagen, men ogsaa Sikkerhed for, at man bliver fri for dette Meterystems Indførelse i det Mindste i en Række af Aar, indtil den Forberedelse kan finde Sted, som er nødvendig; men en